

## AKORDIONI PÕHIÕPPE ÕPPEKAVA

Kinnitatud Tabasalu Muusikakooli direktori käskkirjaga 21.04.2008 a.nr.5-k

Õppe-ja kasvatustöö üldeesmärgid

Tabasalu Muusikakooli ülesandeks ja eesmärgiks on laste loomevõime avastamine ja kavakindel arendamine, professionaalse muusikahariduse õppeks tarviliku ettevalmistuse andmine ja kohaliku kultuurielu edendamine.

Õppe-ja kasvatustöö koolis peab aitama kujundada isiksust, kes:

- - mõtleb loovalt;
- - oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- - suudab valida, otsustada ja vastutust kanda;
- - oskab teha tööd, on valmis koostööks;
- - mõistab teadmiste ja pidevõppe tähtsust, oskab õppida.

Õppeprotsess

1. Õppimise käigus analüüsib ja hindab õppija õpitavat pidevalt ning edukus sõltub õppija oskusest õppida. Õpetaja on õpitegevuse kavandaja ja looja ning motiveerija.

2. Hindamine on osa kooli õppeprotsessist. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

3. Hindamise põhieesmärgiks on:

- - motiveerida õpilast sihikindlalt õppima;
- - anda teavet õppimise käigust õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanematele;
- - määratleda õpilase individuaalsed õpitulemused.

4. Hindamine võib olla sõnaline (analüüs/hinnang) ja numbriline (hinne):

- - protsessi hindamine (jooksva õppimise või vahetulemuste arvestamine);
- - arvestuslik hindamine.

5. Õpitulemuste arvestuslik ja kokkuvõttev hindamine on aluseks tunnistuste väljaandmisel õppekava nõuete täitmise ja kooli lõpetamise kohta.

6. Koolis rakendatav hindamissüsteem sisaldab positiivseid(„5", „4", „3") ja negatiivseid(„2", „1") hindeid.

7. Õpilase üleviimine õppeaastalt järgnevale toimub positiivsete hinnete alusel.

Kooliastmete õppekorraldus

1. Õppeprotsess kulgeb astmeti:

Põhiõpe noorem aste 1. - 4. õppeaasta

vanem aste 5. - 7. õppeaasta

Lisaõpe 1 - 2 õppeaastat

Õppeaasta kestab 35 õppenädalat.

2. Põhiõppesse võetakse õpilased vastu konkursi alusel. Konkursi korraldamiseks moodustatakse koolis vastuvõtukomisjon. Vastuvõtutingimused ja kord kehtestatakse vastuvõtueeskirjaga.

Põhiõppes toimub õpilaste loomevõimete kavakindel arendamine, professionaalse muusikahariduse omandamise ettevalmistamine. Põhiõppe noorema ja vanema astme läbimisel antakse välja tunnistus.

3. Lisaõpe on õpilastele, kes edukalt läbinud põhiõppe, on orienteeritud professionaalse muusikahariduse omandamisele või vajavad vanuse tõttu õpet kuni üleminekuni kutseharidusele.

## Õppeainete loetelu

| Õppeained               | Põhiõpe     |    |     |    |            |    |     | Lisaõpe |        |
|-------------------------|-------------|----|-----|----|------------|----|-----|---------|--------|
|                         | Noorem aste |    |     |    | Vanem aste |    |     | I õ/a   | II õ/a |
|                         | I           | II | III | IV | V          | VI | VII |         |        |
| Akordion                | 2           | 2  | 2   | 2  | 2          | 2  | 2   | 2       | 2      |
| Solfedžo                | 2           | 2  | 2   | 2  | 2          | 2  | 2   | 1       | 1      |
| Muusikalugu             |             |    | 1   | 1  | 1          | 1  | 1   |         |        |
| Koosmäng                |             |    | 1   | 1  | 1          | 1  | 1   | 1       | 1      |
| Koor*                   | 1           | 1  | 1   | 1  | 1          | 1  | 1   |         |        |
| Individuaalne lisaaine* |             |    | 1   | 1  | 1          | 1  | 1   | 1       | 1      |

\*Lisaained määratakse, lähtudes õpilaste isikupärast ning kooli võimalustest.

Lisaainete õppimise aluseks on vastava huviala üldõppe ainekava.

Tehniline arvestus viiakse läbi kaks korda õppeaastas

Hindelised esinemised:

I õppeaastal II ja IV veerandil

II-III ja V-VI õppeaastal I, II, III ja IV veerandil

IV ja VII õppeaastal II ja IV veerandil (eksam)

Lisaõppes I, II, III ja IV veerandil

Eksamid:

Üleminekueksam nooremast astmest vanemasse IV õppeaasta lõpus pillil ja solfedžos.

Lõpueksam vanema astme lõpus pillil ja solfedžos.

## Akordioni põhiõppe ainekava

### 1.1.Õppesisu.

Akordionimängu õppimist on soovitatav alustada 7-8aastaselt ja mitte hiljem, kui 9-aastaselt.

Noorema astme õpilase algteadmised akordionimängust: kuidas tõsta pilli, mis asendis pill võib seista, õige istumisasend ja pingevaba kehahoid, käte asendid pillimängu ajal, lõõtsa juhtimine ja vahetamine, ilusa tooni saavutamine, mõlema käe mängutehnika arendamine, algteadmised strihhidest, fraseerimisest, tempost ja dünaamikast, enesekuulamise oskuse arendamine.

Vanemas astmes on olulisim süvenenud ja väljendusrikas musitseerimine, tehniline vabadus, teoste sisu lahtimõtestamine ja vormi analüüs ning esinemiskindlus.

Õppeaasta jooksul omandatav repertuaar peab olema mitmekülgne, sisult ja faktuurilt mitmekesine, sisaldama erinevaid stiile, olema emotsionaalselt ja tehniliselt arendav. Õpetaja võib anda õpilasele ka lisapalu, kui viimane saab edukalt hakkama õppekavaga. Suur tähtsus on ansamblimängul. Seda tuleb rakendada kohe algastmest peale.

2-7.õppeaastal esineda vähemalt 3-4korda(lisaks koolivälised esinemised).1.klassi õpilased võivad esineda niipea, kui nad on oma esimesed palad kindlalt selgeks saanud. Algul on ka neil hea esineda õpetajaga ansamblis.

IV- ja VII-klassi lõpus on hindelised eksamid, teiste klasside lõpus hindelised arvestused. Eksami kava koostatakse õppeaasta jooksul omandatud paladest, peab vastama klassi tasemele ja olema kooskõlas õppeprogrammiga. 7. õppeaastal toimub ka kaks lõpueksami kava ettemängimist, mida ei hinnata.

Heliredelite arvestus tuleb sooritada III-VII-klassi õpilastel 2 korda aastas.

Prima vista e. noodist lugemine on väga vajalik kõikides klassides. Palad peavad olema noorema klassi raskusastmega. Noodilugemist tuleb pidevalt harjutada nii erialatundides kui kodus. Mängule peab eelnema analüüs: õpilane määrab pala helistiku, taktimõõdu, rütmi, tempo, dünaamika ja mõlema käe faktuuri iseärasused. Noodilugemine treenib ka õpilast mängima klaviatuurile vaatamata. Repertuaar peab olema huvitav ja jõukohane.

Tähtis on ka õppida mängu nn. kuulmise järgi ja kuulnud meloodiale saate kujundamist. Akordionimängijatel on tähtis õppida basse ja parema käe saadet mängima akordimärkide järgi.

### 1.1.1. Noorema astme ainekava

Heliredelite ja eriala arvestuste/eksamite nõuded.

#### I-Õppeaasta

2 eriilmelist pala. Tutvustada eesti muusikat, lastelaule, rahvalaule. Mängida lihtsaid polüfoonilisi harjutusi.

#### II-Õppeaasta

1 etüüd, 2 eriilmelist pala. Heliredelid: C-, G-, D-, F-, B-duurid koos kätega 2oktavit I- tempos (1 sekundis 1 noot). Võimekad õpilased võivad proovida ka II- tempot (1 sekundis 2 nooti). Strihood : legato, nonlegato ja staccato. Helistike juurde kuulub veel pikk kolmkõla ja 3-häälsed akordid I- tempos. Lõõtsavahetus I-tempos 4 noodi järgi, II-tempos 8 noodi järgi. Heliredeli sõrmestus vasakus käes: 4 2 4 5 3 5 3 4, kui õpilase käsi ei vaja eri lähenemist.

#### III-Õppeaasta

1 etüüd, 1 polüfooniline pala, 1 karakterpala. Heliredelid : C-, G-, D-, F-, B-duurid I-II tempos kõikide strihhidega, a-, e- ja d-mollid I-tempos nonlegatos. Kõikide helistike juurde mängida pikk kolmkõla ja 3-häälsed akordid koos kätega. Õppeaasta jooksul mängitakse vähemalt 8 eriilmelist pala, etüüde ja ansamblilugusid.

#### IV-Õppeaasta

1 etüüd, 1 polüfooniline pala, suurvorm (variatsioonid, rondo, osa sonaadist vms. ), 1 karakterpala. Suurvormi võib asendada akadeemilise kaasaegse või originaalmuusikaga. Heliredelid: C-, G-, D-,

A-, F-, B-, Es- duurid ja a-, e-, h-, d-, g-mollid, pikk kolmkõla, 3-häälsed akordid ja 4- häälsed murdakordid koos kätega kahes oktaavis kõikide strihhidega I-II tempos. Lõõtsavahetused vastavalt 4 ja 8 noodi järel. Võib harjutada ka III- tempot, kuid algul eraldi kätega. Õppeaasta jooksul mängitakse kuni 4 etüüdi, 8 eriilmelist pala ja ansamblilugusid.

### 1.1.2.Vanema astme ainekava

#### V-Õppeaasta

1 barokkmuusika teos, 2 erineva iseloomuga pala (virtuoosne, kantileenne), millest üks võiks olla kaasaegsest akadeemilisest muusikast ja teine vabal valikul. Lisaks eelmise aasta heliredelitele E- ja As-duurid ning fis- ja c-mollid. Mängida I-III tempos. I tempos ainult legatos, II tempos legatos ja non-legatos, III tempos legatos ja staccatos. Pikk kolmkõla, 4-h. murdakordid, 4-h. akordid, D7 pika arpedžona. Õppeaasta jooksul mängitakse 2-4 etüüdi, 6-8 eriilmelist pala ning ansamblilugusid.

#### VI-Õppeaasta

1 polüfoonia või barokknumber, 1 suurvorm ja 1 virtuoosne pala. Heliredelid: 1. poolaastal C-H duurid ja a-cis mollid, 2. poolaastal F-As duurid, d-f mollid. Pikk kolmkõla, 4-h. murdakordid, 4-h. akordid ja D7 pika arpedžona. Võimekad õpilased võivad tutvuda lahkuminevate heliredelitega, samuti heliredelitega tertsis ja sekstis. Õppeaasta jooksul mängitaks kuni 4 etüüdi, 6-8 eriilmelist pala, ansamblilugusid.

#### VII-Õppeaasta

Valmistatakse ette lõpueksami kava: polüfoonia, suurvorm, kaasaegne akadeemiline teos, virtuoosne ja vabavalikuline pala. Tehniliseks arvestuseks etüüd, kõik heliredelid, kolmkõlad, murdakordid, D7 ja akordid I-III tempos kõikide strihhidega. Võib tutvuda kromaatilise heliredeliga, topelttersidega.

### 1.2. Tasemenäited

#### 1.2.1.I-Õppeaasta

- 1.H.Rebane - Sügise lugu lk.7 nr.2 (7)
- 2.Ameerika rahvaviis - Väike karjus lk.8 nr.3 (7)
- 3.Soome rahvaviis - Jänes istus maas lk.11 nr.9 (7)
- 4.Saksa rahvaviis - Hopp, hopp, hopp lk.12 nr.11 (7)
- 5.H.Rebane - Peitusemäng lk.10 (8)
- 6.H.Rebane - Marssides lk.12 (8)

- 7.H.Rebane - Vana loss lk.14 (8)
- 8.H.Rebane - Tule kaasa! lk.17 (8)
- 9.H.Rebane - Vihmasadu lk.19 (8)
- 10.H.Rebane - Keksumäng lk.20 (8)
- 11.H.Rebane - Lõbus vanaisa lk.21 (8)
- 12.C.Czerny - Etüüd nr.3 lk.4 (9)
- 13.C.Czerny - Etüüd nr.4 lk.4 (9)
- 14.D.G.Türk - Iga algus on raske lk.5 (15)
- 15.D.G.Türk - Rõõmus poiss lk.5 (15)
- 16.G.Ph. Telemann - Vivo lk.7 (15)
- 17.C.F.Seltzer- Der Kuckuck und der Esel nr.6 lk.38 (20 I)
- 18.H.Lüders - Kleiner waltzer nr.30 lk.27 (21)
- 19.Saksa rahvaviis - Die Tiroler sind lustig nr.10 lk.33 (21)
- 20.H.Lüders - Wir tanzen Polka nr.44 lk.34 (21)
- 21.Ukraina rahvaviis - Küll on kena kelguga lk.5 (38)
- 22.K.A.Hermann - Süda tuksub lk.7 (38)

#### 1.2.2.II-Õppeaasta

- 1.Austria rahvaviis - Wiener waltzer nr.26 lk.21 (2)
- 2.Indiaani rahvaviis - Indianisches Schlummerlied nr.52 lk.22 (5)
- 3.Ungari rahvaviis - A-Be-Ce-De nr.68 lk.32 (5)
- 4.C.Czerny - Etüüd nr.3 lk.4 (6)
- 5.C.Czerny - Etüüd nr.15 lk.12 (6)
- 6.Itaalia rahvaviis - Kägu nr.15 lk.14 (7)
- 7.Eesti rahvaviis - Igaühel oma pill... nr.17 lk.15 (7)
- 8.Ameerika rahvaviis - Kui pühakud marsivad nr.18 lk.16 (7)
- 9.Inglise rahvaviis - Meremeeste laul nr.26 lk.22 (7)
- 10.H.Rebane - Rona boogie nr.33 lk.27 (7)
- 11.H.Rebane - Naljakas lugu lk.23 (8)
- 12.L van Beethoven - Ecossaise nr.8 lk.9 (12)
- 13.C.G.Neeffe - Skertso lk.9 (15)
- 14.C.G.Neeffe - Allegretto lk.8 (15)
- 15.G.F.Händel - Menuett lk.4 (16)
- 16.Slovakkia rahvaviis - Laululind lk.30 (17)
- 17.W.A.Mozart - Mailaul nr.60 lk.50 (18)
- 18.A.Rožkov - Kägu nr.48 lk.37 (18)

- 19.A.Rožkov - Etüüd nr.29 lk.29 (18)
- 20.Saksa rahvaviis - Ich bin ein Musikante lk.33 (20 I)
- 21.Saksa rahvaviis - Weht ein Wind nr.84 lk.62 (20 II)
- 22.Saksa rahvatants - Die Windmühle nr.106 lk.74 (20 II)
- 23.S.Kelopuro - Hei, tule laeva! (22)
- 24.S.Kelopuro - Kapten vaatab kiikriga (22)

### 1.2.3.III-Õppeaasta

- 1.A.Diabelli - Allegretto nr.43 lk.34 (2)
- 2.H.Luck - Drei kleine Stücke für kleine Leute nr.21 lk.16 (2)
- 3.Ameerika kaubolaul - Zolta roza z Teksasu lk.21 (3 I)
- 4.Havai rahvalaul - Domek na prerii lk.24 (3 I)
- 5.L. van Beethoven - Ecossaise lk.8 (3 II)
- 6.Tiroli tanz lk.8 (4)
- 7.O.P.Freire - Ay, Ay, Ay lk.14 (4)
- 8.Le Couppey - Etüüd nr.11 lk.8 (6)
- 9.C.Czerny - Etüüd nr.12 lk.9 (6)
- 10.C.Czerny - Etüüd nr.24 lk.19 (6)
- 11.Woflhart - Etüüd nr.26 lk.20 (6)
- 12.C.Czerny - Etüüd nr.40 lk.30 (6)
- 13.Eesti rahvaviis - Ma tahaksin kodus olla nr.25 lk.21 (7)
- 14.P.Phalese - Schiarazula Marazula nr.30 lk.25 (7)
- 15.H.Rebane - Rona boogie nr.33 lk.27 (7)
- 16.Šoti rahvaviis - Waterloo torupill nr.52 lk.45 (7)
- 17.H.Rebane - Rongirattad kiirustavad lk.25 (8)
- 18.H.Rebane - Üks muinasjutt lk.28 (8)
- 19.H.Rebane - Eemalt paistab Võru linn lk.31 (8)
- 20.Austria rahvaviis - Bauernmarsch nr.1 (12)
- 21.J.Haydn - Menuett nr.10 lk.10 (12)
- 22.F.Schubert - Valses sentimentales nr.9 lk.10 (12)
- 23.J.S.Bach - Menuett lk.48 (15)
- 24.J.F.Dandrieu - Vilepuhujad lk.10 (15)
- 25.Saksa rahvatants - Ritsch - Ratsch nr.113 lk.77 (20 II)
- 26.Iiri rahvatants - Viljakoristustants (22)
- 27.Blue Grass - Flop Eared Mule lk.17 (24)
- 28.S.Joplin - The entertainer nr.12 (24)

29.J.Herman - Hello, Dolly! lk.22 (25)

#### 1.2.4.IV-Õppeaasta

- 1.J.C.Sanders - Adios, Muchachos lk.111 (1)
- 2.Traditsionaalne Jazz - Dixieland lk.115 (1)
- 3.J.Haydn - Drei Tänze nr.48 lk.38 (2)
- 4.H.Luck - Wie ein Ländler nr.46 lk.36 (2)
- 5.C.Gurlit - Drei Stücke nr.37 lk.27 (2)
- 6.F.Schubert - Walc Sentimentalny lk.4 (3 III)
- 7.Bei kerzenlicht waltzer lk.25 (4)
- 8.C.Czerny - Etüüd nr.17 lk.13 (6)
- 9.C.Czerny - Etüüd nr.24 lk.19 (6)
- 10.C.Czerny - Etüüd nr.29 lk.22 (6)
- 11.C.Czerny - Etüüd nr.30 lk.23 (6)
- 12.C.Czerny - Etüüd nr.39 lk.29 (6)
- 13.H.Rebane - Meil aiaäärne tänavas nr.49 lk.42 (7)
- 14.H.Rebane - Kurva kodu nr.50b lk.43 (7)
- 15.H.Rebane - Vihmapilv lk.32 (8)
- 16.H.Rebane - Pühade kirikukellad lk.34 (8)
- 17.H.Rebane - Pärast kooli lk.36 (8)
- 18.J.S.Bach - Menuett lk.7 (14)
- 19.J.S.Bach - Džiig lk.12 (14)
- 20.P.Schumann - Julge ratsanik lk.76 (18)
- 21.D.Kabalevski - Klounid lk.77 (18)
- 22.Tiroomli rahvatants nr.70 lk.55 (18)
- 23.V.Ojakäär - Kutse tööle nr.71 lk.57 (18)
- 24.H.Rebane - Vaarikakoogilõik lk.15 (35)

#### 1.2.5.V-Õppeaasta

- 1.J.C.Sanders - Adios, Muchachos lk.111 (1)
- 2.Traditional Jazz - Dixieland lk.115 (1)
- 3.F.Schubert - Moment musical lk.22 (4)
- 4.Mehhiko rahvaviis – Kacago tanc nr.82 lk.43 (5)
- 5.C.Czerny - Etüüd nr.45 lk.6 (6)
- 6.C.Czerny - Etüüd nr.46 lk.8 (6)

- 7.C.Czerny - Etüüd nr.50 lk.11 (6)
- 8.H.Rebane - Tuisk lk.38 (8)
- 9.H.Rebane - Vanapoisi vemmalants lk.40 (8)
- 10.H.Rebane - Lume sulamine lk.44 (8)
- 11.Saksa rahvaviis – Meine mütz ist weg nr.7 lk.8 (12)
- 12.G.F.Händel - Fugetto nr.14 lk.16 (12)
- 13.J.S.Bach - Prelüüd lk.54 (15)
- 14.Eesti rahvaviis - Labajalg lk.64 (17)
- 15.Kaanon – Dona nobis pacem nr.217 lk.180 (20 IV)
- 16.P.Hirvonen - Tsirkuses (22)
- 17.K.Drabek – Buona notte lk.6 (27)
- 18.K.Kikerpuu - Meie kaks lk.32 (28)
- 19.R.Gorzelnia - Napiz, kiedy wrocisz lk.18 (29)
- 20.G.Winkler - Kleine Erfrischung lk.30 (31)
- 21.G.Botsver - Must ja valge lk.8 (32 II)

#### 1.2.6.VI-Õppeaasta

- 1.J.Orzechowski - Rock and roll lk.118 (1)
- 2.J.Castillos - Mambo cha cha cha lk.122 (1)
- 3.J.Strauss - Anna polka lk.38 (4)
- 4.S. De Yradier - La paloma lk.41 (4)
- 5.F.Schubert - Militärmarsch lk.83 (4)
- 6.C.Czerny - Etüüd nr.49 lk.10 (6)
- 7.C.Czerny - Etüüd nr.54 lk.14 (6)
- 8.C.Czerny - Etüüd nr.60 lk.18 (6)
- 9.Eesti rahvalaul - Kui ma olin väiksekene nr.51 lk.44 (7)
- 10.Mehhiko rahvatants - Habanera „El café“ lk.8 (11)
- 11.W.A.Mozart - Zwei Menuette nr.12 lk.12 (12)
- 12.J.S.Bach - Polonees lk.16 (14)
- 13.J.S.Bach - Bourrée lk.56 (15)
- 14.P.Schumann - Unelmad lk.122 (18)
- 15.J.Strauss - Kevadhääled nr.13 lk.74 (19)
- 16.A.Parys - Jackie czary mi Zadas lk.22 (29)
- 17.J.Rudzki - Rozalinda lk.10 (29)
- 18.E.Mercer - Kes on süüdi lk.15 (32 III)
- 19.L.Bernstein - Ma tunnen end kaunina lk.20 (32 I)

- 20.M.Kosicki - Tango piratow lk.12 (33)
- 21.J.Kozlowski - Flirciarka lk.13 (34)
- 22.Saksa viis - Kreutz polka lk.9 (36)
- 23.M.Mees – Tanguito lk.8 (41)

#### 1.2.7.VII-Õppeaasta

- 1.J.Orzechowski - Papuzka, samba, lk.119 (1)
- 2.S.Merath - Galypso lk.108 (1)
- 3.H.Luck - Variationen im russischen stil nr.50 lk.41 (2)
- 4.E.Grieg – Smierc Azy lk.32 (3)
- 5.J.Strauss –J.Kola – Wiener gemüt lk.62 (4)
- 6.W.A.Mozart – Alla Turca lk.70 (4)
- 7.O.Metra – Serenade lk.88 (4)
- 8.C.Czerny –Etüüd nr. 59 lk. 16 (6)
- 9.C.Czerny – Etüüd nr. 62 lk. 19 (6)
- 10.C.Czerny – Etüüd nr. 73 lk.26 (6)
- 11.P.Frosini –Pead pööritama ajav akordion lk. 25 (10)
- 12.J.Haydn – Rondo lk. 9 (13)
- 13.W.Fr.Bach –Allegro lk. 44 (15)
- 14.P.Frosini –Heas tujus lk. 202 (17)
- 15.A.Oit –Vanamoodi lk. 198 (17)
- 16.A.Marguste –Rondo lk.113 (17)
- 17.Ponomarenko – Prelüüd lk.107 (17)
- 18.J.Gart – Sügavais mõtteis lk.81 (17)
- 19.Soome rahvaviisid sdn.M.Rantanen –Kurb polska ja Pulmapolska (22)
- 20.J.Kozlowski – Ulubiony walc lk. 23 (30)
- 21.Y.Vejvoda – Üks kord-kaks korda lk. 2 (37)
- 22.A.Piazolla – Tanguango lk.10 (39 II)
- 23.T.Hejda – Kahel klaviatuuril lk. 20 (40)

#### 1.3.Soovitatavad repertuaarikogumikud

- 1.J.Orzechowski, Szkola na akordeon II, Polskie 1978
- 2.H.Luck, Lieder, Tänze, Vortragsstücke I, Leipzig 1985
- 3.J.Powrozniak, Czytanka na akordeon I,II,III,Polskie 1969

- 4.J.Kola, Kezdök öröme II , Budapest, 1975
- 5.V.Gabor, Musikalo guermekvilag, Budapest 1975
- 6.K.Bartok, Harmonika etüdok, Budapest 1964
- 7.H.Rebane, Minu akordion, Tallinn 1995
- 8.H.Rebane, Lastealbum akordionile, Tallinn 2005
- 9.K.Bartok, Harmonika-etüden I, II, Budapest 1962
- 10.O.Šarov, Populaarsed palad, Leningrad 1988
- 11.M.Yu.Likhachyov, Latin-American dances, Sankt-Petersburg 2002
- 12.H.Luck, Im duett II, Leipzig 1955
- 13.K.Bartok, Kis elöadasi darabok, Budapest 1967
- 14.J.S.Bachi ja tema poegade polüfoonilised palad, Leningrad 1988
- 15.H.Rebane, Polüfoonia album akordionistile, Tallinn 1997
- 16.V.Tammann, 16 menuetti 17.-18. sajandi muusikast
- 17.V.Karu, Akordioniõpik, Tallinn 1986
- 18.A.Mirek, Akordionimängu kool, Moskva 1965
- 19.Valsid, Riga 1950
- 20.H.Luck, Schule für Piano-akkordeon I, II, III, IV, Leipzig 1981
- 21.H.Lüders, Die Akkordeon-Fibel I, Trossinger/Württemberg 1983
- 22.Vabariikliku akordioniõpilaste konkursipalad 2008
- 23.L.Vigla, Akordionimängu õpik, Tallinn 1968
- 24.Mel Bay's Fun With the accordion by Frank Zucco
- 25.All – time Favorites for accordion by Gary Meisner, USA 1929
- 26.H.Lääne, Repertuaari kogumik I, Tallinn, 1963
- 27.K.Drabek, Die grosse schlager rückblende nr. 2, Berlin, 1970
- 28.A.Oit, Kutse tantsule nr.5, Tallinn
- 29.S.Galas, Na parkiecie nr.3, Polskie 1975
- 30.J.Kozlowski, T.Hejda, W.Kulpowicz, Mila Niespodzianka, Poland 1965
- 31.Akkordeon juwelen I, Köln
- 32.V.Tammann, Akordioniansamblid I, II, III, Tallinn
- 33.S.Galas, Tango...tango...na akordeon, Polskie, 1974
- 34.J.Kozlowski, W.Kulpowicz, Hulaj Dusza, Polskie, 1960
- 35.H.Rebane, Akordionalbum, Estonia 2004
- 36.H.Luck, Leichte Spielstücke IV für Akkordeon, Leipzig 1962
- 37.J.Valter, Populaarsed polkad ja valsid, Tšehhoslovakkia 1975
- 38.30 kerget pala akordionile, Tallinn 1972
- 39.A.Piazzolla, 20 tangot 1, 2, Sankt-Peterburg 2000
- 40.W Rytmie polki, Polskie 1973

## PILLIÕPETUSOSAKONNA SOLFEDŽO AINEKAVA

Solfedžo õppimise eesmärk Tabasalu Muusikakoolis on:

1.Noodist laulmine-kasutusel on tähtnimed ja relatiivne JO-LE-MI süsteem.Tutvustatakse silpnimesid.Tähelepanu all on hääletooni kvaliteet, õige hingamine,diktsioon,puhas intonatsioon.Õpitud lauluharjutused ning diktaadid muudame elavamaks ilmestades neid rütmipillide kaasmängu ja mõnikord ka liikumisega.(kasutame orff-instrumentariumi)

2.Teooria seos pilliõppega-õpetajad selgitavad õppeprotsessi käigus väga sageli,kuidas õpitud teadmised praktiliselt muusikaga tegelemisel ja pilli mängides rakenduvad.

3.Transponeerimine-osata kasutada praktikas kõiki õpitud helistikke,vajadusel suuta kiiresti helistikku vahetada.

## NOOREM ASTE

### I õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Rütmiõpetus. Laaditaju arendamine. Duur ja moll.

NÕUDED.

1) Meetrum ja rütm.

Rõhulised ja rõhutud taktiosad. Takt ja taktijoon. Taktidesse jaotamine. Lõpujoon. Kordusmärk. Taktimõõdud  $2/4$ ,  $3/4$ ,  $4/4 = C$ . Noodivältused ja pausid:

tervenoot tervepaus

poolnoot poolpaus

veerandnoot veerandpaus

kaheksandiknoot kaheksandikpaus

kuueteistkümnendiknoot kuueteistkümnendikpaus

(vt. ka lisa 1)

Rütmid: “ti-ti”; “tiri-tiri”; “ti-tiri”; “tiri-ti”; [ “ta-i-ti”; “tai-ri”] (vt. lisa 2)

Eeltakt

2) Noodikirja algteadmised.

Noodijoonestik ja abijooned. Nootide asukohad noodijoonestikul. Noodivarte õigekiri.

Pauside kirjutamine.

Viiuli ja bassivõti. Nootide tähtnimed (silpnimed).

3) Helistikud.

Laadid: duur ja moll. Astmed ja astmetaju arendamine.

Helistikud. Duurid C, F, G, D ja loomulikud mollid a, d, e. Tervetoon ja pooltoon.  
Paralleelhelistikud. Toonika. I asme (toonika) kolmõla. Juhtheli.  
Märgid: diees, bemoll ja bekaar  
Eakohased 1- ja 2- häälsed laulud, harjutused, kaanonid. Transponeerimine. Improvisatsioon.  
Meloodia ja rütmi arendusvõtted (kordamine, sekvents, varieerimine).

#### 4) Diktaat.

Suuline ja kirjalik mälu- ja rütmidiktaat. Pikkus 2-4 takti.

5) Tempo ja dünaamika mõiste.

6) Muusikaline vorm.

### II õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Molli kolm kuju - loomulik, harmooniline, meloodiline. Tutvumine intervallidega.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

Punkt noodi järel. Punkteeritud rütmid “tai-ri”; “ta-i-ti” (vt. lisa 3)  
[Taktimõõt 3/8 ja lihtsamad rütmid selles taktimõõdus: (vt. lisa 4)]

2) Helistikud.

Kahe märgiga duurid ja mollid.

Molli 3 kuju: loomulik, harmooniline, meloodiline.

Heliredeli ehitus. Tervetoon ja pooltoon. Püsivad ja püsimatud ehk ebapüsivad astmed. Püsimatute astmete lahendamine püsivatesse astmetesse. Lahendamise mõiste.

Tutvumine põhiastmete (I, IV, V) kolmkõladega.

Transponeerimine.

3) Intervallid.

Tutvumine intervallidega.

Töö järgmiste intervallidega: p.1, p.8, p.5, p.4, s.3, v.3, s.2, v.2.

4) Diktaat.

Lihtne suuline ja kirjalik diktaat duuris ja mollis (4-8 takti).

Rütmidiktaat kuni 4 takti.

### III õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Lihtintervallid. Akordiõpetuse algus.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

3/8 taktimõõt. Grupeerimine.

2) Helistikud.

Kolme märgiga duurid ja mollid. Mõiste: samanimelised helistikud.

Toonika kolmkõla pöörded: I, I6, I64. (Võib kasutada ka järgmisi tähistusi: duuris T, T6, T64: mollis t, t6, t64).

Kolmkõla helide nimetused; priim, terts, kvint.

Funktsionaalsuse mõiste. Toonika (I astme) kolmkõla (T, t).

Subdominant (IV astme) kolmkõla (S, s). Dominant (V astme) kolmkõla (D). Põhikomkõlade ehitamine ja laulmine duuris ja harmoonilises mollis. [Põhikolmkõlade kasutamine laulude saatmisel.]

3) Intervallid.

Töö järgmiste intervallidega: s.6, v.6, s.7, v.7. [s.7 lahendusega p.8, v.7 lahendustega s.3, v.3].

Intervallide suurus toonides. Intervallide pöörded. Intervallide ehitamine antud noodist üles ja alla.

4) Diktaat.

Suuline ja kirjalik diktaat (4-8 takti). Rütmidiktaat kuni 4 takti.

#### IV õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Akordide ehitamine ja laulmine duuris ning harmoonilises mollis, toonikakolmkõla pöörded, põhikolmkõlad põhikujus, D7 lahendusega.

#### NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

Taktimõõt 3/8. Rütmi grupid kuueteistkümnendiknootidega.

Taktimõõt 6/8 ja viipamise skeem. [Triool (vt. lisa 5) ja sünkoop “ti-ta-ti”(vt. lisa 6)].

2) Helistikud.

Nelja märgiga duurid ja mollid.

3) Intervallid.

Lihtintervallide kordamine. Intervallide järgnevuste laulmine ja kuulamine. [<2 harmoonilises mollis.]

4) Akordid.

Dominantseptakord V7 (D7) lahendusega duuris ja harmoonilises mollis. [Harmooniline järgnevus 4 takti]

5) Diktaat.

Diktaat duuris ja mollis 8 takti. Rütmidiktaat 4-6 takti.

Noorema astme lõpueksam

Kirjalik:

1. Diktaat 8 takti 2/4 või 3/4 taktimõõdus, ilma eeltaktita. Kirjutamise aeg kuni 30 minutit, mängitakse kuni 12 korda.
2. Kõlade määramine (kuulamine) koosneb kaheksast küsimusest intervallide ja akordide kohta. Kooskõla mängitakse kaks korda.
3. Rütmidiktaat 4-6 takti 2/4 või 3/4 taktimõõdus; mängitakse kuni 6 korda.
4. Teooria ainekava ulatuses.

Kirjaliku eksami hindamisel on suurema tähtsusega 1 ja 2 punkt (kokku 2/3 hindest). Rütmidiktaat ja teooria annavad 1/3 hindest.

Suuline (vastavalt piletile):

1. Duuri heliredeli (kuni 4 märgini) laulmine koos sama duuri toonika kolmkõla pöörete või põhikolmkõladega ja dominantseptakordi laulmine lahendusega  
Või  
mulli laulmine (2 märgini). Loomulik moll koos toonika kolmkõla pööretega või harmooniline või meloodiline moll koos põhikolmkõladega.
2. Võõra harjutuse laulmine duuris (kuni 2 märgini helistikes).
3. Üks harjutus aasta jooksul õpitud 10 - 12 harjutuse hulgast. Need harjutused peab kool kindlaks määrama ja õpilastele teadma andma  
IV veerandi alguses.
4. Rütmiharjutuse koputamine (8 takti: 2/4 või 3/4 taktimõõdus).

VANEMA ASTME AINEKAVA

## V õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Suurendatud ja vähendatud intervallid. Põhikolmkõlade pöörded duuris ja mollis.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

6/8 taktimõõt. Rütmigrupid kuueteistkümnendiknootidega. Grupeerimine. Sünkoop (vt. lisa 7), triool (vt. lisa 8). Pidekaare lihtsamad variandid:(vt. lisa 9)

2) Helistikud.

Viie märgiga duurid ja mollid.

3) Intervallid.

Lihtintervallide ehitamine ja laulmine helistikus ning antud noodist üles ja alla.

Intervallide järgnevuste laulmine ja kuulamine.

Suurendatud ja vähendatud intervallid lahendustega duuris ja harmoonilises mollis.

<4 IV astmelt lahendusega v.6 duuris, s.6 mollis, >5 VII astmelt lahendusega s.3 duuris, v.3 mollis.

Harmoonilises mollis <2 VI astmelt lahendusega p.4,

>7 VII astmelt lahendusega p.5.

4) Akordid.

Põhikomkõlade pöörded. >VII lahendusega duuris ja harmoonilises mollis.

Akordide tähistused astmenumbritega.

Kadentsid: lihtkadentsid - autentne (I V I) ja plagaalne (I IV I);

lihtkadentsi esimene (I IV V I) ja tene kuju (I IV K64 V I).

Harmoonilised järgnevused 4 kuni 8 takti.

[Dominantseptakordi pöörded].

VI õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Dominantseptakordi pöörded lahendustega duuris ja mollis. Harmooniline duur. Neljahäälsed järgnevused.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

Pidekaarega rütmid (vt. lisa 10)

[Keerukamad variandid (vt. lisa 11)]

6/8 taktimõõdus punkteeritud rütmid. Taktimõõdud 2/2, 3/2 ja 6/4.

2) Helistikud.

Kuue märgiga duurid ja mollid.

Harmooniline duur.

Kromaatilised läbiminevad ja abihelid.

[Mõisted: kaldumine ja modulatsioon].

3) Intervallid.

Harmoonilises duuris <2 VI astmelt lahendusega p.4; >7 VII astmelt lahendusega p.5.

Ehitamine ja laulmine.

#### 4) Akordid.

Põhikolmkõlad harmoonilises duuris.

Dominantseptakordi pöörded lahendusega duuris ja harmoonilises mollis:

I pööre V65 (D65) lahendusega I (T, t); II pööre V43 (D43) lahendusega I (T, t),

III pööre V2 (D2) lahendusega I6 (T6, t6).

Neljahäälsed harmooniliste järgnevuste (4-8 takti) kuulamine ja laulmine.

[v.VII7 ja >VII7 ehitamine ja lahendamine duuris ja harmoonilises mollis].

#### 5) Diktaat.

[Üksikute kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega].

### VII õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Intervallid ja akordid. Ehitamine, kuulamine, laulmine.

NÕUDED:

#### 1) Rütm ja taktimõõt.

Keerukamad süntaktilised (vt. lisa 12) ja pidekaarega rütmid (vt. lisa 13).

Segataktimõõt. Vahelduvtaktimõõt.

#### 2) Laadid.

Seitsme märgiga duurid ja mollid.

Kaldumine ja modulatsioon. I järgu sugulushelikud.

[Pentatoonika. Diatoonilised laadid. Kromaatiline duur ja moll. Ehitamine ja laulmine].

#### 3) Intervallid.

Kõikide läbivõetud intervallide kordamine.

[>5 II astmelt lahendusega v.3 ja <4 VI astmelt lahendusega s.6 harmoonilises duuris]

#### 4) Akordid.

v.VII7 põhikujus lahendusega duuris, >VII7 põhikujus lahendusega harmoonilises duuris ja harmoonilises mollis.

II7 põhikujus duuris ja mollis.

Tutvumine akordimärkidega.

Neljahäälsed harmoonilised järgnevused. [II; III ja VI astme kolmkõlad].

#### 5) Diktaat.

Üksikute kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega.

Vanema astme lõpueksam.

Kirjalik:

1. Diktaat - 2 erineva raskusastmega varianti, üks neist 6/8 taktimõõdus. Kirjutamise aeg maksimaalselt 30 minutit, mängitakse kuni 12 korda.
2. Järgnevus kitsas seades; 8 takti (kaks erinevat varianti). Mängitakse harmooniliselt kuni 6 korda.
3. Kõlade määramine (kuulamine) 8 küsimust; mängitakse harmooniliselt.
4. Teooria kogu ainekava ulatuses. Küsimused sisaldavad intervallide ja akordide ehtiamist ja määramist kuni 5 märgiga helistikes ja paralleelhelistiku ning võtmemärkide määramist kuni 7 märgiga helistikes (viili- ja bassivõtmes).

Suuline (vastavalt piletile):

1. Heliredeli laulmine lisadega: loomulik või harmooniline duur või harmooniline või meloodiline moll (kuni 6 märgini helistikes); lisaks põhikolmkõlad, üks dominantseptakordi pööre või juhtseptakord ja üks suurendatud või vähendatud intervall lauldud helistikus.

või

laulda kaks lihtintervalli antud noodist üles või alla ja kaks akordi antud helistikus

või

laulda järgnevus 4-6 takti (nt. I V64 I6 V43 I IV64 I).

NB! Toodud kolmest variandist tuleb vastata vähemalt ühele (kooli valikul).

2. Rütmiharjutuse koputamine (8 takti).
3. Võõra harjutuse laulmine kuni 4 märgini helistikes.

[Aasta jooksul õpitud harjutuse laulmine].

## **Muusikalugu. Tabasalu Muusikakooli ainekava**

Muusikalugu algab III õppeaastal.

Esimene aasta peamine ülesanne on õpilastes muusika kuulamise oskuse kujundamine. Olulisel kohal on muusika mõtestamine õpilaste vanusele sobival viisil ning emotsionaalne suhe kuulatusse. Sageli tehakse seda seostades teiste kunstiliikidega kasutades laste loomingulisust (joonistamine, luuletused, juttude kirjutamine, grupiülesanded erinevatel teemadel)

## **NOOREMA ASTME AINEKAVA**

Noorema astme materjal ei ole esitatud selle läbivõtmise järjekorras. Õpetajale on jäetud vabadus järjestada (ja ühitada) teemasid nii nagu kohalikud tingimused (rühmade koosseis,

õppeabinõude muretsemise ajastamine, õpetaja eelistused jms.) dikteerivad. Muusika valimine on jäetud täies ulatuses õpetajamaitse ja võimaluste valdusse.

### III ja IV õppeaasta

Sissejuhatav teema. Muusikaloo sisu, selle koht kooli teiste õppeainete hulgas. Muusikaline heli. Heli omadused. Heli teekond tekkimisest kuulajani. Akustika aabitsatõed. Muusika

väljendusvahendid: meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämber, register, kooskõla (harmonia), faktuur.

Eesti rahvamuusika. Vanem ja uuem rahvalaul. Rahvapillid ja pillilood. Rahvatantsud.

Vokaalmuusika. Laulud. Rahvalikud laulud. Pop-laulud. Ansamblid. Koorid. Nende koosseis.

Instrumentaalmuusika. Sümfoniaorkestri pillid partituuri järjekorras. Pillirühmadest moodustuvad ansamblid (puupuhkpilli kvartett jne.). Kokkuvõtteks, partituuri järjekorra

kinnistamiseks B. Britteni variatsioonid Purcelli teemale. Orel ja klaver (kaks kuningat). Süntesaator. Pillid, mida tavaliselt sümfoniaorkestri põhikoosseisus ei esine. Instrumentaalansamblid ja orkestrid.

Programm-muusika

S. Prokofjev. Petja ja hunt

C. Saint-Saens. Loomade karneval

A. Marguste. Punane raamat

A. Vivaldi. Aastaajad

E. Grieg. Süit Peer Gynt

M. Mussorgski. Pildid näituselt

P. Tšaikovski. Aastaajad

Helitööde ülesehitus. Kuulamisülesannete kasutamise metoodika omandamine. Ühe- ja kahejaoline ülesehitus. Kolmejaoline vorm. Liht- ja liitvorm (kahe- ja kolmeosaline).

Variatsioonid. Rondo.

Tantsud. Ajaloolised tantsud: pavaan, galjard, braanl; menuett, gavott, ekossees; polonees, masurka, krakovjakk, polka, boolero, tšaardaž, valss, habaneera, tango. Tantsusüit. Aasia, aafrika, ladinameerika rütmid. Peotantsud. Kaasaegsed tantsud.

Ballett.

Lavamuusika. Muusika sõnalavastuses. Ooper. Rock-ooper. Operetid. Muusikal.

**VANEMA ASTME AINEKAVA**

V ja VI õppeaastal antakse ülevaade muusika arengust keskajast meie sajandini. Liigestuse aluseks on stiilid. Iga stiiliperioodi esindaja(i)ks on valitud helilooja(d), kes ainekava koostajate arvates on kõige enam mõjutanud muusika edaspidist arengut või kelle teosed on ajaproovile enim vastu pidanud

Et muusika kuulamiseks jääks rohkem aega, tuleks heliloojate elulugudest esile tuua ainult oluliseimat.

Loetletud heliteostest teeb õpetaja oma valiku või asendab teistega, olenevalt konkreetse rühma tasemest.

## **V ÕPPEAASTA**

Keskaeg. Romaani ja gooti stiil. Gregooriuse laul. Varajane mitmehäälsus. Organum, motett. Rüütlilaul.

Renessanss. Ajastu üldiseloostus, võrdlus keskajaga. Uued ilmalikud laulužanrid: ballata, madrigal. Pime muusik Firenzest Francesco Landino. Madalmaade koolkond, selle tähtsus polüfoonilise muusika arengus. Tähtsamad esindajad. Renessansi ajastul kasutatud pillidest.

Barokk. Ajastu üldiseloostus, võrdlus renessansiga. Muusika iseloostus, tähtsamad žanrid.

## **VI ÕPPEAASTA**

Johann Sebastian Bach. Inventsioonid, prelüüdid ja fuugad (HTK). Oreliteosed. Passacaglia ja fuuga c-moll. Orelitokaata ja fuuga d-moll

Concerto grosso mõiste. Brandenburgi kontserdid. Vokaalmuusika. Mõni aaria või kantaadi osa.

Klassitsism. Üldiseloostus. Uue helikeele võrdlus barokiga. Uued žanrid

Joseph Haydn. Sümfoonia mõiste ja ülesehitus. Sonaat allegro vorm. Instrumentaalkontsert. Keelpillikvartett. Sümfoonia nr. 103 Es-duur. Kontsert trompetile ja orkestrile

Es-duur. Divertisment op. 3 nr. 5 F-duur

Wolfgang Amadeus Mozart. Imelapse periood. Sümfoonia nr. 40 g-moll. Klaverisonaat k. 331 A-duur. Serenaad "Väike öömuusika". Ülevaade ooperiloomingust. Katkendid ooperitest "Figaro pulm", "Don Giovanni", "Võluflööt". Reekviemi mõiste. Osad "Reekviemist" (nr. 1 "Requiem", nr. 2 "Dies irae", nr. 7 "Lacrymosa").

Ludvig van Beethoven. Helikeele erinevus võrrelduna Haydni ja Mozarti loomingu. Klaverisonaat op. 13 nr. 8 c-moll "Pateetiline". Klaverisonaat op. 27 nr. 2 cis-moll "Kuupaiste".

Klaverisonaat op. 57 nr. 23 f-moll "Appassionata". Sümfoonia nr. 5. Sümfoonia nr. 9 (katkend sümfoonia lõpust - kooriga).

### **Romantism. Romantismi põhijooned kõikides kunstides.**

Franz Schubert. Laululoostus. Laulud "Forell", "Muusikale", "Ave Maria". Ballaad "Metshaldjas". Laulutsükliid. Kaunis Möldrineiu ("Rändamine", "Kuhu", "Kütt", "Mölder ja oja").

Talvine teekond ("Pärnapuu", "Kevadunelm", "Post", "Vares", Leierkastimees"). Klaverimuusika.

Valsid, muusikalised hetked, marsid. Kammermuusika. Kvintett klaverile, viiulile, vioolale, tšellole, kontrabassile D-duur op. 114 ("Forellkvintett"). Sümfooniad. Sümfoonia nr. 8 ("Lõpetamata") 1. osa.

Fryderyk Franciszek Chopin. Etüüdid. Etüüd op. 10 nr. 3 E-duur, nr. 12 c-moll. Etüüd op. 25 nr. 1 As-duur. Prelüüdid. Prelüüd op. 28 nr. 15 Des-duur, op. 28 nr. 4 e-moll. Poloneesid.

Polonees op. nr. 1 A-duur, op. 53 A-duur. Masurkad. Masurka op. 67 nr. 4 a-moll, op. 68 nr. 3 F-duur. Valsid. Valss op. 67 nr. 2 Cis-duur, op. 64 nr. 1 Des-duur.

Robert Schumann. Klaverimuusika. Klaveripalade tsükkel "Karneval" ("Eusebius", "Florestan", "Chiarina", "Davidsbündlerite marss"). Klaveripalade tsükkel "Lastestseenid" ("Unistus").

Ferenc Liszt. Klaverilooming. Mefisto-valss. Nokturn "Armuelmad". Etüüd nr. 2 "Gnoomide ringmäng".

## **Rahvusromantism**

### **Norra muusika. Norra rahvusmuusika.**

Edvard Grieg. Klaveripalad. Orkestrimuusika. Lüüriline suit op. 54 (Norra talupoja marss). Muusika H. Ibseni draamale "Peer Gynt". Kontsert klaverile ja orkestrile a-moll.

Soome muusika. Soome rahvalaul. Seos eesti muusikaga. "Hümn". "Porilaste marss". Einojuhani Rautavaara "Cantus arcticus" 3. osa "Luigeland".

Jean Sibelius. Sümfooniline poeem "Finlandia". "Kurb valss". Sümfoonia nr. 2 IV osa. Süit viiulile ja keelpilliorkestrile III osa "Suvel"

Rootsi muusika. Rootsi rahvamuusika. Rahvuslik pillimuusika.

Hugo Alfven. Rootsi polka (Polka frDn Roslagen). Karjasetüdraku tants. Rootsi rapsoodia nr. 1.

### **Baltimaade muusika**

Läti muusika. Läti rahvamuusika. Piirialade rahvalaulude sarnasus. Cimze seminari osa eesti muusikakultuuris. Ühislauluvara.

Alfred Kalninš

Leedu muusika. Sutartines kui kogu maailma ulatuses ainulaadne nähtus.

Mikalojus Ciurlionis. Helilooja ja kunstnik. Sümfooniline poeem "Mets". Sümfooniline poeem "Meri".

### **Vene muusika**

Rahvalaulust Glinkani.

Mihhail Glinka. Orkestrimuusika. Sümfooniline fantasia "Kamarinskaja".

Kontsertavamängud "Aragoni hota", "Õö Madridis". Ooperid. Ooperi "Ruslan ja Ludmilla" avamäng.

Vene muusikaelu 19. saj. II poolel. Võimas rühm.

Aleksander Borodin. Ooper "Vürst Igor". Polovetside tantsud. Sümfoonia nr. 2 h-moll "Vägilassümfoonia" I osa.

Modest Mussorgski. Laulud "Kirp", "Hällilaul Jeromõkale". Klaveripalade tsükkel "Pildid näituselt".

Nikolai Rimski-Korsakov. Sümfooniline süit "šeherezade".

Ooper "Muinasjutt tsaar Saltanist", ("Kimalase lend").

Pjotr Tšaikovski. Klaveripalade tsükkel "Aastaajad" (2-3 pala). Kontsert klaverile ja orkestrile nr. 1. Sümfooniad. Sümfoonia nr. 5. Ooperid. Ooper "Jevgeni Onegin" (sissejuhatus,

Tatjana ja Olga duett, Tatjana kirjastseen, Onegini aaria). Balletid. Numbrid ballettidest "Pähklipureja", "Uinuv kaunitar", "Luikede järv".

Sergei Prokofjev. Balletid. Ballett "Romeo ja Julia" ("Tütarlaps Julia", "Montecchi ja Capuletti", "Rüütlite tants"). Sümfooniad. Sümfoonia nr. 1 ("Klassikaline"). Sümfoonia nr. 7 ("Noorte").

Dmitri Šostakovitš. Prelüüdid ja fuugad. Sümfoonia nr. V. Filmimuusika. (Romanss filmist "Kiin".)

## VII ÕPPEAASTA

Eesti rahvusliku muusikakultuuri tekkimine 19. saj. keskel. Laulu- ja mänguseltsid, nende osatähtsus koorilaulu arengus.

Esimesed üldlaulupeod. J. W. Jannseni tegevus I üldlaulupeo organiseerimisel. Lõhe klerikaalse ja demokraatliku rahvusliku liikumise leeri vahel. Laulupidude repertuaar, kunstiline külg ja nende tähtsus eesti muusikas.

Eesti rahvusliku heliloomingu teerajajad A. Kunileid, A. Thomson, Fr. Säebelmann, K. A. Hermann. Nende elu ja looming.

Esimesed professionaalse haridusega heliloojad J. Kappel, M. Härma, K. Türnpu.

I sümfooniaorkestri loomine 1900. a. A. Läte poolt. Tema looming ja muusikaline tegevus sajandialguse Tartus.

Esimesed kompositsioonilase eriharidusega heliloojad R. Tobias ja A. Kapp. Nende osa eesti sümfoonilise muusika arendamises. (Avamängud "Julius Caesar" ja "Don Carlos".)

Esimene eesti klaverikontsert. R. Tobiase "Kontsertpala". Esimesed oratooriumid (R. Tobiase "Joonase lähetamine" ja A. Kapi "Hiib").

Põhjamaise helikeele taotlused H. Elleri instrumentaalmuusikas. (Sümfooniline poem "Koit"). Tema viiuli- ja klaveripalad.

E. Tubin - Eesti suurim sümfonist, esimese eesti balleti "Kratt" looja. (Katkend mõnest sümfooniast ja balletist "Kratt".)

Rahvusliku koorilaulu areng - M. Saar ja C. Kreek. Rahvaviiside arendusvõtted nende koorilauludes. Näiteid M. Saare klaveripaladest ja soololauludest. Vaimulikud rahvaviisid C.

Kreegi loomingus. Katkend "Eesti reekviemist".

Rahvamuusika kasutamine V. Tormise muusikas. Võrdlus M. Härma, M. Saare ja C. Kreegiga. Näited - "Eesti kalendrilauludest", "Ingerimaa õhtud" jm.

Uute muusikaväljendusvahendite areng 1960. aastate instrumentaalmuusikas:

Neoklassitsism (E. Tamberg "Concerto grosso", J. Rääts "Kontsert kammerorkestrile", A. Pärt "Partita").

Kollaaž (A. Pärt "Kollaaž BACH").

Aleatoorika (J. Koha "Rondo").

Dodekafoonia (A. Pärt "Nekroloog").

A. Pärdi loomingus kaks perioodi.

Uusi jooni XX saj. II poolel sündinud heliloojate loomingus. L. Sumera, E.-S. Tüür jt.

Ülevaade eesti ooperi arengust. E. Aav, E. Kapp, V. Kapp, G. Ernesaks, E. Tamberg. 1980 ja 90-tel alustanud heliloojad. P. Vähi, S. Grünberg, U. Sisask, A. Mattiisen, M. Kõlar, T. Kõrvits, H. Tulve

## **KOOSMÄNGU AINEKAVA**

### **Üldeesmärgid.**

Õpilase loomevõime arendamine koosmusitseerimise kaudu. Erinevate puhkpillide kooskõla on eriliselt koloriitne ja eeldab ansamblipartnerite head kontsentreerimisvõimet.

Koosmängus täpsustub intonatsioon, areneb rütmitunne, täiustub noodilugemisoskus.

### **Õppeprotsess**

Koosmäng on õppevorm, mida saab harrastada igal tasemel õpilane alates algõpetuse esimestest tundidest.

Esimeseks ansamblipartneriks on õpetaja. Pikkade nootide puhumisel võib õpetaja teisel pillil kaasa mängida. Hea koosmängukogemuse saab õpilane eriala tunnis koos klaverisaatjaga mängides.

Hiljem asendab õpetajat teine õpilane või õpilased erinevatel pillidel. Vanemas astmes saadakse koosmängu kogemus orkestris.

#### Noorem aste 1. - 4. õppeaasta.

Oskus kuulata ennast ja partnerit. Puhtalt intoneerimine. Täpne rütmika. Striigid. Orienteeruda 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 ja 6/8 taktimõõdus.

Dünaamikamärgid ja nende kasutamine.

Repertuaar: ühehäälsed rahva- ja lastelaulud, kaanonid, mitmehäälsed klassika- ja popmuusika seaded.

Õppeaasta jooksul võetakse läbi 4-6 erineva karakteriga teost

Õppeaasta jooksul esinetakse üks kuni kaks korda 1-2 palaga.

#### Vanem aste 5. - 7. õppeaasta

Juba omandatud oskuste edasiarendamine. Ansambli- ja orkestriseaded. Partituur ja partiid.

Erinevad rütmid ja muusikastiilid.

Repertuaari valik vanamuusikast kuni tänapäeva pophittideni.

Õppeaasta jooksul võetakse läbi 4-6 erineva karakteriga teost.  
Õppeaasta jooksul esinetakse üks kuni kaks korda 1-2 palaga